

VI Międzynarodowe Targi Turystyki Wiejskiej i Agroturystyki AGROTRAVEL 2014

Dzień Ekspercki POT

„Turystyka zrównoważona kluczem do sukcesu usług agroturystycznych”

12 kwietnia 2014, Kielce

Ekocertyfikaty i ich rola we wzmacnianiu atrakcyjności ofert agroturystycznych

– przegląd certyfikatów i ecolabellingu w Europie

Patrycja Manthey

Instytut na rzecz Ekorozwoju

p.manthey@ine-isd.org.pl

Rynek ekocertyfikatów w Europie

- Wg Światowej Organizacji Turystyki (WTO) w **latach 1992-2002 powstało ponad 60 dobrowolnych systemów certyfikacji branży turystycznej**.*
- **78% z nich było inicjatywami Europejskimi**, 17% utworzono poza Europą, a 5% stanowiły systemy o międzynarodowym zasięgu.*
- Szacuje się, że w **roku 2011 istniało ok. 40 ekoetykiet dedykowanych wyłącznie hotelom**.**
- **Duża liczba certyfikatów powoduje jednak dezorientację** zarówno wśród turystów jak i samej branży turystycznej.
- **Brak głębszego zrozumienia czym jest turystyka zrównoważona i ekoturystyka.**

*Comparing Environmental Benchmarking and Certification Programs źródło:

http://www.tq.com.au/fms/tq_corporate/industrydevelopment/Factsheet%204_2%20Benchmarking%20and%20Certification%20Programs.pdf

** Energia w obiekcie turystycznym, Instytut na rzecz Ekorozwoju, Warszawa 2011, s. 8.

Rynek ekocertyfikatów w Europie

- Światowa Rada Turystyki Zrównoważonej (GSTC) zrzeszająca m.in. takich członków jak WTO, UNEP czy Rainforest Alliance wprowadziła w 2010 tzw. **Globalne Kryteria dla Turystyki Zrównoważonej** w celu ujednoczenia standardów dla turystyki zrównoważonej na poziomie światowym.
- **GSTC w ramach swoich działań akredytuje programy certyfikujące pod względem ich wiarygodności i utrzymywanych standardów jakości.**
- Choć **część ekocertyfikatów okazuje się zbyt jednokierunkowa** i nie odpowiada w pełni holistycznym zasadom zrównoważonego rozwoju to **jednak istnieje wiele dobrych przykładów potwierdzających skuteczność ekocertyfikatów w sferze ochrony środowiska i poszerzenia oferty turystycznej skierowanej do osób zorientowanych na życie w stylu „eko”.**
- Wiele przesłanek wskazuje na to, że właściwie dobrany ekocertyfikat stanowi dobre narzędzie promocyjne dla branży turystycznej.

Wybrane ekocertyfikaty

Ekopreferencje turystów

- Turyści są zainteresowani ofertami umożliwiającymi pogłębienie wiedzy o przyrodzie w miejscu pobytu.
- Co roku Parki Narodowe w Polsce odwiedza 11 milionów turystów.*
- Wg badania Instytutu na rzecz Ekorozwoju „Świadomość ekologiczna turystów” z 2011 roku przeprowadzonych pod kierunkiem p. Jolanty Kamienieckiej wynika, że **41% respondentów chętnie skorzystałoby z usług profesjonalnego interpretatora przyrody występującego w roli przewodnika turystycznego.**
- Ponadto badanie to wskazuje także, że **35% respondentów zwraca uwagę na certyfikat ekologiczny obiektu zakwaterowania.**
- Turyści w wieku 50 lat i więcej zwracali uwagę na ekocertyfikat dwukrotnie częściej niż ci do 34. roku życia.

*wg Ministerstwa Środowiska źródło: https://www.mos.gov.pl/arttykul/2236_parki_narodowe/311_parki_narodowe.html

Ekopreferencje turystów

- W badaniu przedstawionym w Kwartalniku Cornell Hospitality* wykazano, że z podanych proekologicznych aktywności podejmowanych przez hotele i kwaterodawców **najbardziej pożądanym elementem „eko” okazał się certyfikat potwierdzający, że usługi świadczone są z odpowiedzialnością środowiskową i mają odpowiednią jakość.**
- Grupie 571 turystów: biznesowych (284) i indywidualnych (287) przedstawiono 7 aspektów z grupy proekologicznych inicjatyw i poproszono o uszeregowanie ich według ważności.

*M. Millar, S. Baloglu, Hotel Guests' Preferences for Green Guest Room Attributes, *Cornell Hospitality Quarterly*, 52(3) 302–311, 2011.

Ekopreferencje turystów

CECHA	TURYŚCI BIZNESOWI		TURYŚCI INDYWIDUALNI	
	%	RANKING	%	RANKING
GOSPODARKA ODPADAMI (RECYKLING)	11,15	6	10,63	7
PRZYBORY TOALETOWE W ZBIORCZYCH DOZOWNIKACH	14,82	4	14,09	5
KONTROLOWANY SYSTEM OŚWIETLENIA	10,75	7	12,35	6
ENERGOOSZCZĘDNE ŻARÓWKI	14,81	5	14,73	4
WYMIANA RĘCZNIKÓW NA ŻYCZENIE	15,31	3	15,78	3
WYMIANA BIELIZNY POŚCIELOWEJ NA ŻYCZENIE	15,65	2	15,60	2
EKOCERTYFIKAT	17,51	1	16,83	1
suma	100		100	

Certyfikaty odpowiedzialności społecznej i ekologicznej w polskich przedsiębiorstwach i obiektach turystycznych nie są jeszcze popularne, ale jak wskazują powyższe badania ich implementacja może przyciągnąć turystów i stać się opłacalna nie tylko pod względem ekologicznym, ale i ekonomicznym.

DOBRE PRZYKŁADY

Ecolabel – Wspólnotowe Oznakowanie Ekologiczne

Ecolabel – Wspólnotowe Oznakowanie Ekologiczne

- O ekocertyfikat mogą wystąpić:
 - hotele,
 - pensjonaty,
 - domki górskie,
 - gospodarstwa agroturystyczne,
 - kempingi,
 - prywatni kwaterodawcy.

- Wymagania dotyczą w szczególności:
 - właściwej gospodarki odpadami,
 - energo- i wodooszczędności,
 - minimalizowania stosowania chemikaliów.

Ecolabel – Wspólnotowe Oznakowanie Ekologiczne

- Dodatkowo premiuje się np.:
 - pomoc obsługi hotelowej gościom w korzystaniu z lokalnego systemu transportu,
 - rowery oferowane są gościom bezpłatnie w celu zwiedzania przez nich okolicy,
 - oszczędności poczynione na energii odzwierciedlają się w niższych rachunkach płaconych przez gości.

Dlaczego warto mieć certyfikat Ecolabel?

Według artykułu *Why to go for the European Ecolabel* zamieszczonego na stronie projektu Sustainable Hotels for the Mediterranean (SHMILE2 Project) www.shmile2.eu:

- **Co najmniej 50 % ankietowanych turystów bierze pod uwagę posiadany przez obiekt ekocertyfikat podczas wyboru miejsca zakwaterowania.**
- **87% turystów we Francji wierzy, że ekocertyfikaty gwarantują, że ich urlop odbędzie się z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.**
- **30% hoteli posiadających certyfikat Ecolabel zauważa jego istotny wpływ na liczbę gości.**
- **22% obiektów sygnowanych logo Ecolabel zapewniających nocleg turystom zauważa wzrost liczby powracających klientów.**
- **Na 1357 wydanych certyfikatów Ecolabel 356 stanowiły certyfikaty dla usług turystycznych (dane na styczeń 2012).***

* <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/facts-and-figures.html>

Ecolabel – Wspólnotowe Oznakowanie Ekologiczne

Przykłady miejsc odznaczonych certyfikatem Ecolabel:

Agriturismo Cascina Martina, Włochy

B&B Bagilo Case Colomba, Włochy

Więcej przykładów w *The European Eco-label for tourist accommodation service* na:
http://www.turismdurabil.ro/literatura/cp/CP-in-Hotels/e_bat_EU_Eco-label-for-Tourist-Accommodation-Service.pdf

Europejskie Centrum Rolnictwa Ekologicznego i Turystyki

Europejskie Centrum Rolnictwa Ekologicznego i Turystyki

- ECEAT Polska działa od ponad 20 lat i jest częścią sieci ECEAT International zrzeszającej członków z 20 państw Europy.
- Stowarzyszenie działa na rzecz ochrony środowiska naturalnego, zachowania tradycji i kultury polskiej wsi.
- Głównym celem i zadaniem organizacji jest przede wszystkim:
 - **promocja rolnictwa ekologicznego poprzez turystykę w gospodarstwach ekologicznych,**
 - **edukacja w zakresie proekologicznych działań w środowisku wiejskim, głównie wśród dzieci i młodzieży.**
- W działania ECEAT Polska zaangażowanych jest aktualnie ponad 1200 gospodarstw.

Logo certyfikatu rolnictwa ekologicznego

- ECEAT Poland podjęła się realizacji m.in. takich projektów jak:
 - **Wzmocnienie sytuacji społeczno-ekonomicznej kobiet prowadzących lub współprowadzących gospodarstwo** – celem było wsparcie turystyki i gospodarstw rolnych w regionie Beskidów.
 - **Ekoedukacja szansą rozwoju lokalnego** – przeszkolono właścicieli gospodarstw rolnych do prowadzenia ekoedukacji dla dzieci i młodzieży.
 - **Turystyka zrównoważona jako nowa forma współpracy polskich i holenderskich miast partnerskich** – rezultatem było przygotowanie podręcznika nt. turystyki zrównoważonej dla małych przedsiębiorców tj.: właścicieli pensjonatów, kempingów i innych obiektów noclegowych.
 - **Uczymy się ekoturystyki** – efektem było opracowanie i wdrożenie kursu online dla osób mieszkających na terenach wiejskich dotyczącego prowadzenia działalności ekoturystycznej.

Certyfikat Blue Flag

Certyfikat Blue Flag

Certyfikat przyznawany jest kąpieliskom, marinom i właścicielom jachtów/łodzi spełniającym kryteria w zakresie:

- jakości wody
- działań na rzecz edukacji ekologicznej
- zarządzania ekologicznego
- bezpieczeństwa oraz jakości prowadzonych usług.

Blue Flag nie ogranicza się tylko do wymagań związanych z minimalizacją wpływu na środowisko.

Obowiązkowe w ramach programu działania na rzecz edukacji ekologicznej stanowią wartość dodaną wpływającą na zwiększenie atrakcyjności ofert.

Certyfikat Blue Flag

Przykładowe działania (1):

PUNKTY INFORMACYJNE

działające na plażach w których turyści dowiedzą się i otrzymają ulotki dotyczące przyrody która ich otacza w miejscu pobytu, gatunków chronionych, ścieżek przyrodniczych, lokalnej kuchni, dla dzieci przygotowane są puzzle, układanki, krzyżówki edukacyjne.

Certyfikat Blue Flag

Przykładowe działania (2):

NOC NA PLAŻY

wieczorne podziwianie nieba,
legendy i opowieści o gwiazdach,
nauka nawigacji z gwiazd.

STWÓRZ WŁASNE AKWARIUM

zabawa dla dzieci, rozpoznawanie
gatunków żyjących w płytkich
wodach słonych.

Źródło: <http://www.blueflag.org/materiale/publication-downloads/eea-handbook-2013-final-book>

Certyfikat Blue Flag

Przykładowe działania (3):

SADZENIE TRAW

uczestnicy uczą się o znaczeniu wydm dla nadmorskich siedlisk i ochrony krajobrazu, poznają zjawisko erozji i uczestniczą w nasadzeniu traw i poznają gatunki flory i fauny.

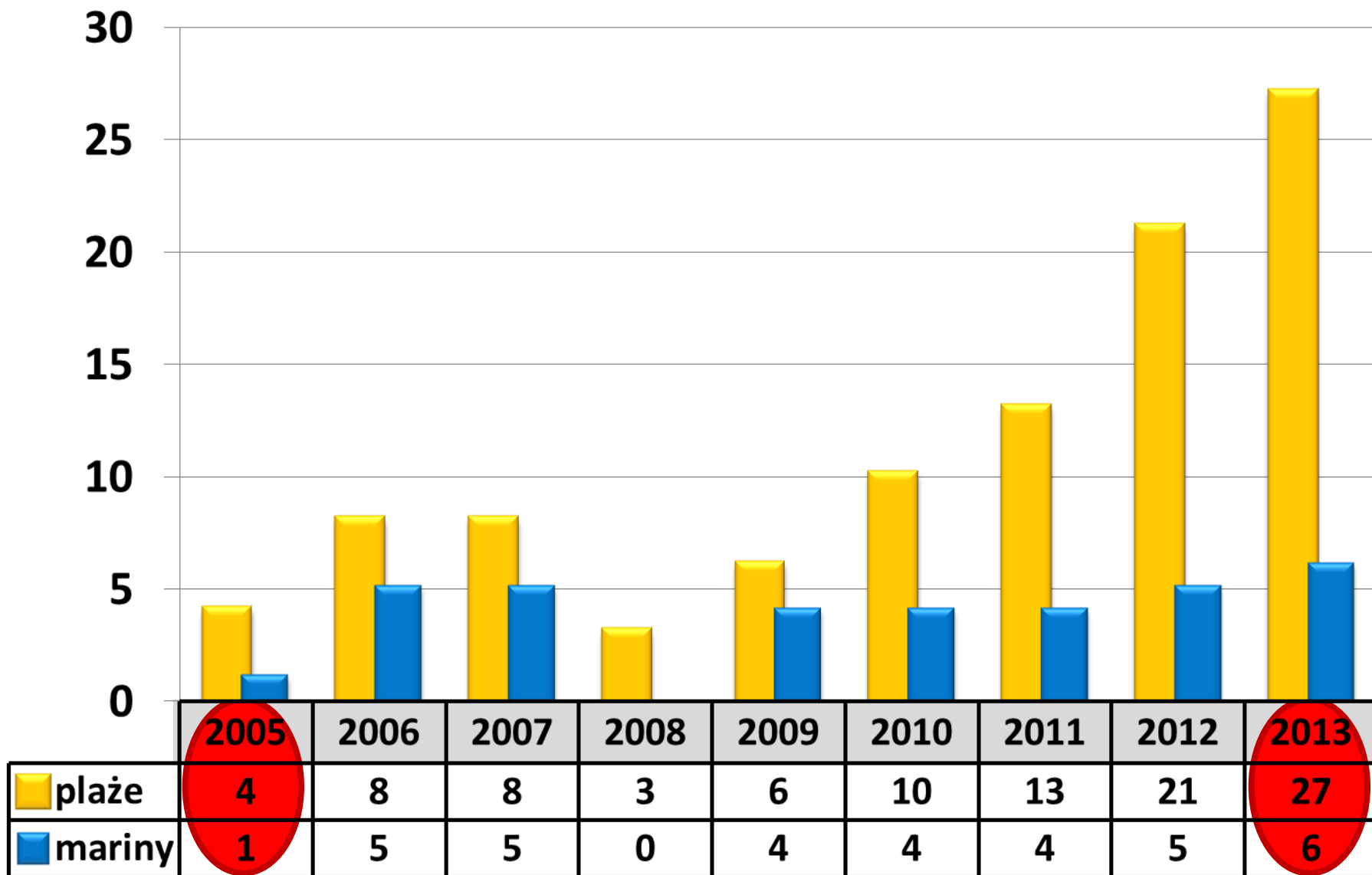

Źródło: <http://www.blueflag.org/material/publication-downloads/eea-handbook-2013-final-book>

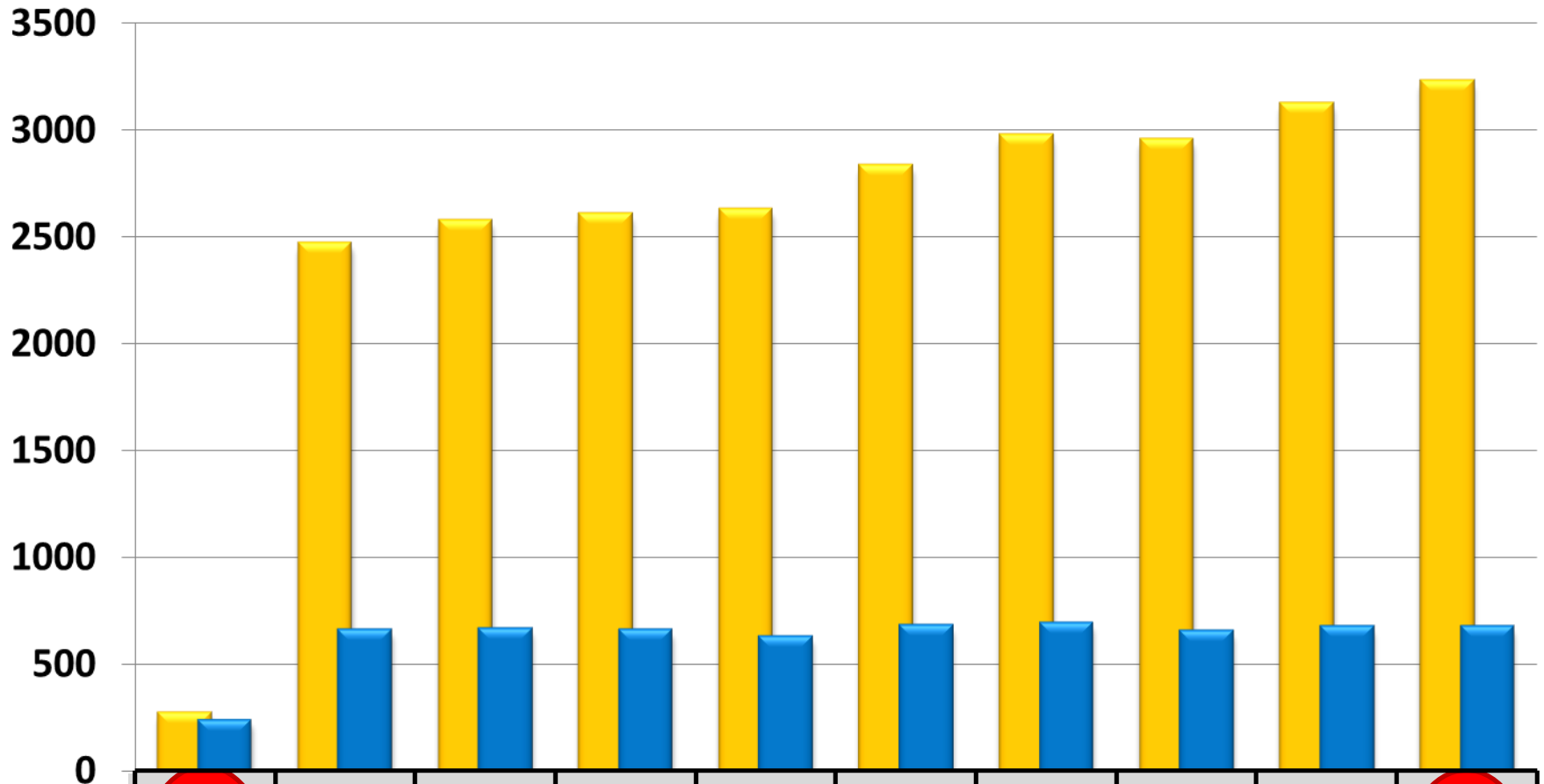
Certyfikat Blue Flag

- Agroturystyka nadwodna może i powinna informować turystów o bliskości plaż wyróżnionych Blue Flag.
- Kwaterodawcy powinni wzmacniać swoje oferty poprzez informowanie gości o inicjatywach podejmowanych w ramach programu Blue Flag.
- Zdobywanie Indywidualnej Błękitnej Flagi przez właściciela łodzi lub jachtu jest prestiżowym wyróżnieniem stanowiącym doskonały element zwiększający atrakcyjność danej oferty turystycznej.
- Certyfikat Blue Flag jest jednym z najlepiej rozpoznawalnych ekoznaków na świecie, który cieszy się zaufaniem turystów.
- Liczba wydanych certyfikatów w Polsce i na świecie co roku rośnie.
- Aktualnie Blue Flag przyznaje wyróżnienia w 46 państwach.

Certyfikat Blue Flag w Polsce lata 2005-2013

Certyfikat Blue Flag na Świecie

	1987	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
pláže	244	2442	2550	2579	2600	2808	2949	2927	3098	3203
mariny	208	632	638	629	600	650	662	626	646	646

Podsumowanie

- Turyści zwracają uwagę na posiadany przez obiekt ekocertyfikat i uwzględniają ten czynnik podczas wyboru zakwaterowania.
- Liczba podmiotów zainteresowanych ekocertyfikatami takimi jak Ecolabel, Blue Flag, Green Key, ISO 14001 i in. stale rośnie.
- Ekocertyfikaty przynoszą korzyść branży turystycznej wzmacniając jej dobry wizerunek i informując turystów o jakości oferowanej usługi.
- Kryteria ekocertyfikatów wskazują aktywności jakie powinien podjąć obiekt by zminimalizować wpływ na środowisko stając się np. bardziej wodo- czy energooszczędnym i tym samym zmniejszyć koszty.
- Ekocertyfikaty obligują do podjęcia inicjatyw w zakresie edukacji ekologicznej i oferowania aktywności zorganizowanych w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju co wzbogaca ofertę turystyczną.

VI Międzynarodowe Targi Turystyki Wiejskiej i Agroturystyki AGROTRAVEL 2014
Dzień ekspercki POT
„Turystyka zrównoważona kluczem do sukcesu usług agroturystycznych”
12 kwietnia 2014, Kielce

Dziękuję za uwagę

Patrycja Manthey
Instytut na rzecz Ekorozwoju
p.manthey@ine-isd.org.pl